

firm ground

Verder met digitale toegankelijkheid

Toegankelijkheidsonderzoek

Doe Mee Emmen, Borger-Odoorn en

Coevorden (www.doemee.emmen.nl)

op WCAG 2.1

Organisatie:

Gemeente Emmen

Website:

Doe Mee Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden (www.doemee.emmen.nl)

Datum:

2 november 2021

Versie:

2.0

Rapport: Onderzoek WCAG 2.1, niveau AA, Doe Mee Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden, versie 2.0

Firm Ground, 2 november 2021

De in dit rapport beschreven bevindingen zijn specifiek gericht op de door de opdrachtgever geformuleerde vraagstelling. Als zodanig is de inhoud van dit rapport niet generaliseerbaar.

Dit rapport mag in zijn geheel gedeeld worden, bijvoorbeeld als onderbouwing voor een toegankelijkheidsverklaring. Het overnemen van delen van dit rapport mag enkel na schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting.....	4
2 Inleiding.....	5
2.1 Opdrachtschrijving	5
2.2 Wijzigingsblad	6
3 Het onderzoek	7
3.1 Methode	7
3.2 Steekproef.....	7
3.3 Gebruikte systemen	9
3.4 Technologieën waarop wordt gesteund	9
4 Bevindingen per succescriterium.....	10
4.1 WCAG 2.0	10
Principe 1: Waarneembaar	10
Principe 2: Bedienbaar.....	17
Principe 3: Begrijpelijk.....	22
Principe 4: Robuust.....	25
4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria	26
Principe 1: Waarneembaar	26
Principe 2: Bedienbaar.....	30
Principe 4: Robuust.....	32
5 Overige adviezen en opmerkingen	33
6 Screenshots	34
7 Organisatie	35
7.1 Over Firm Ground	35

1 Managementsamenvatting

Dit document bevat adviezen naar aanleiding van een onderzoek dat is uitgevoerd op de website Doe Mee Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden. Het doel van dit document is om aan te geven aan welke eisen van WCAG 2.1, niveau AA nog niet wordt voldaan.

Uit dit heronderzoek is gebleken dat de website een stuk toegankelijker is geworden. Veel van de gevonden problemen uit het eerdere onderzoek zijn inmiddels opgelost.

In dit onderzoek zijn de technische bevindingen van het platform beschreven. Het is mogelijk dat er toch redactionele punten in het rapport zijn gekomen omdat het niet altijd vast te stellen is of het een technisch of redactioneel probleem is.

Er zijn 13 bevindingen bij de succescriteria genoteerd.

Een volledig overzicht van de resultaten per succescriterium is opgenomen in hoofdstuk 4.

Er zijn overige adviezen met betrekking tot de toegankelijkheid en bouwkwiteit, zie hoofdstuk 5.

Wanneer een afwijking van de norm op meerdere plaatsen voorkomt, worden deze niet alle expliciet genoemd. Er worden voorbeelden gegeven, maar dit is niet een uitputtend overzicht van elke keer dat een issue voorkomt. We adviseren om de gehele website na te kijken op het voorkomen van de geconstateerde issues en deze issues op te pakken.

2 Inleiding

Op verzoek van de aanbieder van de website Doe Mee Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden is een onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de website op WCAG 2.1, niveau AA.

2.1 Opdrachtomschrijving

Opdrachtgever:

Gemeente Emmen

Soort onderzoek:

WCAG 2.1, niveau AA

Het onderzoek is uitgevoerd van:

10 mei 2021 tot 8 juli 2021

Website:

Doe Mee Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden (www.doemee.emmen.nl)

Scope:

Alle pagina's op participatiewebshop-test.emmen.nl (testomgeving met inlog, identiek aan <https://doemee.emmen.nl>). Alleen technische punten. De redactionele punten worden in een ander onderzoek getoetst.

Uitgesloten van scope:

Het DigiD inlogproces.

Grootte van steekproef:

15 pagina's

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning:

De website is geschikt voor alle gangbare browsers en hulpapparatuur.

2.2 Wijzigingsblad

versie	datum	auteur	reden van wijziging
2.0	2 november 2021	Rimmert Sijtsma	Heronderzoek
1.0	8 juli 2021	Rimmert Sijtsma	Niet van toepassing

Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele voorgaande versies van dit rapport.

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is een onderzoek naar waar de site niet voldoet aan de norm van WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is een 'falsificatieonderzoek'. Dit betekent dat er gekeken is naar wat er niet voldoet. In het onderzoek worden geen zaken goedgekeurd. WCAG 2.1, niveau AA is integraal opgenomen in Europese standaard EN 301 549. Onze onderzoeken op WCAG 2.1, niveau AA bevatten dus alle 50 succescriteria uit EN 301 549.

Overheden hoeven nog niet in alle situaties aan alle succescriteria van WCAG 2.1 te voldoen. Voor hen zijn er uitzonderingen vastgelegd in het huidige toegankelijkheidsbeleid. Wij testen op alle succescriteria van WCAG 2.1. Dat wil zeggen dat wij alle bevindingen in dit rapport opnemen, dus ook bevindingen bij succescriteria waarbij volgens de Nederlandse wet- en regelgeving uitzonderingen gelden.

Zie voor meer informatie over uitzonderingen de website digitoegankelijk.nl.

Testen gebeurt voor een groot deel handmatig en aan de hand van een steekproef. Ondanks alle zorgvuldigheid bij het samenstellen van de steekproef en het onderzoek kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Ook kan het zijn dat een punt in de toekomst anders beoordeeld wordt omdat technologieën en hulpapparatuur doorontwikkeld worden.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de evaluatiemethode [WCAG-EM 1.0](#).

3.2 Steekproef

Het onderzoek betreft in de regel een steekproef van de website. De resultaten worden niet uitputtend beschreven: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere plaatsen voordoet, dan worden hiervan één of enkele voorbeelden gegeven.

Pagina	URL
--------	-----

Startpagina	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/
Aanbod	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/aanbod
Voor aanbieders	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/voor-aanbieders
Aanbod, Contributie Recreanten	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/aanbod/Contributie-Recreanten-Jeugd-3-maanden/cbe602a4-ffbf-4455-98a9-c22a7f1c7510
Account gegevens	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/account/gegevens
Account meldingen	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/account/meldingen
Nieuwsartikel 'Veel gestelde vragen'	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/nieuws/Veelgestelde-vragen/648c03e2-54fa-41d3-a4d3-0edcf5ff51d7
Wachtwoord vergeten	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/wachtwoord-vergeten
Hoe werkt het	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/hoe-werkt-het
Aanbieder detailpagina	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/aanbod/aanbieders/WijkKlikEmmerhout/14c254bc-968a-435e-ade4-f48b79fe8b2b
Geheel proces: Product aanschaffen	<u>None</u>
Bestelling #11111318	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/account/bestelling/n/d94556a6-c234-4e99-a2be-c60e1cff9d7f
Bestellingen overzicht	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/account/bestellingen
Privacy	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/privacy

404 pagina	https://participatiewebshop-test.emmen.nl/dezepaginabestaatniet
------------	---

3.3 Gebruikte systemen

Bij het testen zijn de volgende besturingssystemen, browsers en hulpsoftware gebruikt:

- Windows 10, Chrome 95
- Windows 10, Edge, NVDA 2021.1
- Windows 10, Mozilla Firefox 93, NVDA 2021.1
- iOS, Safari, VoiceOver

We hebben getest in privé/incognito-modus, zonder extensies of add-ons en met de standaardinstellingen.

De website is geschikt voor alle gangbare browsers en hulpapparatuur.

3.4 Technologieën waarop wordt gesteund

- HTML 5
- CSS
- WAI-ARIA
- ECMAScript 5
- DOM

4 Bevindingen per succescriterium

4.1 WCAG 2.0

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.0 genoteerd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties: 'Bedieningselementen, invoer', 'Op tijd gebaseerde media', Test, Zintuiglijk, CAPTCHA, Decoratie, opmaak, onzichtbaar. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#text-equiv>).

1. Het icoon dat laat zien dat de link opent in een nieuw scherm heeft geen tekstueel alternatief.

Deze informatie is nu dus niet beschikbaar voor gebruikers die blind zijn.

Het advies is om het svg-element te voorzien van een tekstueel alternatief, zodat het ook voor deze gebruikers duidelijk is:

```
<svg role="img" aria-labelledby="xxxx">
  <title id="xxxx">Opent in nieuw scherm</title>
</svg>
```

Heronderzoek: De SVG afbeeldingen hebben nu een tekstueel alteranteif, maar de SVG wordt nog niet door alle hulpsoftware als afbeelding herkend. Daardoor kan het zijn dat de informatie uit het aria-label niet wordt overgebracht. De oplossing voor dit probleem is om `role=img` toe te voegen aan het SVG-element.

- Op pagina: [Startpagina](#)

2. De pagina bevat het logo van een zwemclub. Deze afbeelding heeft de alt-tekst "import-0". Dit is geen beschrijving van de afbeelding.

Gebruikers die blind zijn horen wel dat er een afbeelding is maar door de alternatieve tekst weten zij niet wat ze nu tegen komen.

Het advies is om de alternatieve tekst aan te passen naar een tekst die het visuele beschrijft. Bijvoorbeeld "Logo Zwemclub Polaris".

Andere productafbeeldingen op andere productpagina's hebben ook een onduidelijke naam, ook hier is het advies om de afbeeldingen goed te beschrijven.

- Op pagina: [Aanbod, Contributie Recreanten](#)

3. De QR-code heeft geen alt-tekst, waardoor het niet duidelijk is wat de inhoud van de afbeelding is.

Gebruikers die blind zijn weten nu niet dat hier een QR-code staat. Dat is informatie die wel van pas kan komen als iemand ze vraagt of ze hun code willen laten zien.

Voeg een alternatieve tekst toe die beschrijft dat dit een QR-code is.

Heronderzoek: De SVG afbeeldingen hebben nu een tekstueel alteranteif, maar

de SVG wordt nog niet door alle hulpsoftware als afbeelding herkend. Daardoor kan het zijn dat de informatie uit het aria-label niet wordt overgebracht. De oplossing voor dit probleem is om `role=img` toe te voegen aan het SVG-element.

De afbeelding heeft een `aria-label` en een `aria-describedby`. Dat is dubbelop en werkt niet goed voor hulpsoftware. De `aria-label` overschrijft de `aria-describedby` waardoor die informatie niet beschikbaar is.

- Op pagina: [Bestelling #11111318](#)

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld: 'vooraf opgenomen louter-tekst', 'Vooraf opgenomen louter-videobeeld'. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#media-equiv>).

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

1. Op deze pagina komt meerdere keren de knoppen "Wijzigen" en "Verwijderen" voor. Visueel is de relatie met het relevante gedeelte duidelijk. In de code is dit

echter niet het geval. Hierdoor kan het zijn dat gebruikers met hulpapparatuur zoals voorleessoftware niet door hebben waar de knoppen bij horen.

Het advies is om extra informatie aan de knop toe te voegen of om de relatie van de knop en het relevante gedeelte aan te geven. Dit kan bijvoorbeeld via `aria-describedby`. Hiermee kun je de knop koppelen aan het label of kop.

Heronderzoek: Dit gaat al op veel plekken goed, behalve bij de verwijderknop van het telefoonnummer.

- Op pagina: [Account gegevens](#)

2. Het is visueel duidelijk als een bericht gemarkeerd is als gelezen (andere achtergrondkleur) maar dit is in de code niet duidelijk.

Gebruikers die blind zijn hebben minder hints om te zien of het bericht al gelezen is of niet.

Het advies is om na gebruik van de 'markeer als gelezen' knop aan de rij het `aria-label` 'Gelezen' met een `aria-alert="polite"` toe te voegen. Dit betekent dat na gebruik van de knop de gebruiker met screen reader een bericht te horen krijgt dat dit bericht gemarkeerd is als gelezen. Als de gebruiker een andere keer weer bij de rij komt zal hij of zij ook horen dat het bericht gelezen is.

Let op, dit is een mogelijke oplossing die getest moet worden op ondersteuning van hulpapparatuur en browsers.

- Op pagina: [Account meldingen](#)

3. De beschrijving van de QR-code en de QR-code zijn niet aan elkaar gekoppeld. Het gaat om de tekst 'Deze QR code kan door de aanbieder...' en de SVG met daarin de QR-code.

Gebruikers die blind zijn missen deze informatie mogelijk omdat ze dan zelf moeten zoeken naar meer info over code.

Koppel de code en de beschrijving via het 'aria-describedby' attribuut. Als een gebruiker die blind is op de QR-code stuit, wordt daarna de extra uitleg automatisch gepresenteerd.

Heronderzoek: De afbeelding heeft een `aria-label` en een `aria-describedby`. Dat is dubbelop en werkt niet goed voor hulpsoftware. De `aria-label` overschrijft de `aria-describedby` waardoor die informatie niet beschikbaar is.

- Op pagina: [Bestelling #1111318](#)

4. In de tabel zijn de ordernummers visueel opgemaakt als rijkop, structureel is dit ook een rijkop. Echter mist in de code deze aanduiding. Het toevoegen van deze aanduiding maakt de tabel voor gebruikers van voorleessoftware beter leesbaar.

Het advies is om de cel van de ordernummers als rijkop te coderen. Dat kan met de code `<th scope="row">`.

Dit komt ook voor in andere tabellen.

Heronderzoek: De rijkoppen (nummers in de eerste kolom) zijn nu gecodeerd als datacellen. Aangezien ze er visueel uit zien als koppen (vanwege dik gedrukt) en semantisch ook een kop van de rij zijn, moet dat ook in de code zijn aangegeven. Dat kan met de code `<th scope="row">`.

- Op pagina: [Bestellingen overzicht](#)

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen: 'Grote tekst', 'Incidenteel',

'Logotypes'. Dit is een verkorte tekst van het succescriterium. De begrippen zijn gedefinieerd. Zie hiervoor: <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen: 'Aanpasbaar' (De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker), 'Essentieel' (Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht).

- Geen problemen aangetroffen

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: 'Uitzetten', 'Aanpassen', 'Verlengen', 'Real-time uitzondering', 'Essentiële uitzondering', '20 uur uitzondering'. Dit is een verkorte tekst. Deze termen zijn gedefinieerd in de norm, zie hiervoor <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>.

1. Als de gebruiker zijn of haar adres heeft gewijzigd of verwijderd, dan komt er een melding in beeld. Deze melding verdwijnt automatisch na enkele seconden.

Voor gebruikers met dyslexie of een cognitieve beperking is dit lastig omdat zij mogelijk meer tijd nodig hebben om de melding te lezen en/of te begrijpen.

Geef de gebruiker minimaal 20 seconden en met een makkelijke handeling meer tijd om de melding te begrijpen. Of sluit de melding alleen als de gebruiker dit zelf doet.

Dit komt ook voor als men een product aan het winkelwagentje heeft toegevoegd en in de pop-up de gegevens heeft ingevoerd. Mogelijk komt dit ook op andere plekken voor.

Heronderzoek: De tijd is aangepast naar 20 seconden, daarna verdwijnt het dialoogvenster. Er is voor de gebruiker echter geen mogelijkheid om de timing te stoppen of te verlengen.

- Op pagina: [Account gegevens](#)

2. Als de gebruiker een tijdje geen activiteit vertoont, dan wordt deze automatisch uitgelogd. Er is geen mogelijkheid de sessie te verlengen of het uitloggen te voorkomen. En dat is niet toegestaan omdat.

Het advies is om de gebruiker een waarschuwing te geven als de sessietijd bijna voorbij is en dat de gebruiker de mogelijkheid krijgt om de sessie te verlengen.

- Op pagina: [Account gegevens](#)

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken: 'Bewegen, knipperen, scrollen', 'Automatisch actualiserend'. Dit is verkorte weergave van het succescriterium, zie de norm op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

1. Op de startpagina komt de linktekst 'Lees meer' meerdere keer voor. De links verwijzen echter naar andere pagina's. Dit verschil is nu niet uit de linktekst te halen en dus is de linktekst niet duidelijk genoeg. Uit de linktekst van de links moet duidelijk worden naar welke pagina zij verwijzen.

Het advies is om de linktekst uit te breiden met de titel van het nieuwsbericht. Op deze manier zijn de linkteksten altijd uniek en duidelijk.

Heronderzoek: Dit is opgelost. Maar in de code staat hierdoor nu wel een dollarteken. Dat is niet handig, en kan beter verwijderd worden. Het dollarteken wordt namelijk voorgelezen en dat geeft ruis.

- Op pagina: [Startpagina](#)

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

1. De foutmeldingen die bij de invulvelden komen te staan zijn geen foutmeldingen, maar instructies. Ze identificeren de fout niet. In een ideale situatie zou er bijvoorbeeld bij een leeg invulveld 'naam' komen te staan: Het veld 'Naam' is leeg. Vul dit veld in. Zo is de fout en de oplossing beschikbaar.

Gebruikers met een cognitieve beperking hebben baat bij een duidelijke foutmelding (en instructie) zodat ze problemen kunnen oplossen.

Het advies is om duidelijke foutmeldingen te geven die de fout duidelijk identificeren.

Heronderzoek: Dit komt voor in het dialoogvenster om het product toe te voegen aan de winkelwagen.

- Op pagina: [Aanbod, Contributie Recreanten](#)

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend

zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: 'Annuleerbaar', 'Gecontroleerd', 'Bevestigd'. De volledige tekst van dit succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#minimize-error>.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

- Geen problemen aangetroffen

4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria

Hieronder zijn de bevindingen genoteerd die horen bij de succescriteria die in WCAG 2.1 zijn toegevoegd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

- Geen problemen aangetroffen

Succes criterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en

De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

1. Niet alle invulvelden voor persoonsgegevens hebben een autocompleets-attribuut, die automatisch een waarde voorstelt om in te vullen.

Hierdoor is het voor mensen die blind zijn of een motorische beperking lastiger om het formulier in te vullen. De autocomplete functie helpt hen de juiste data zonder fouten in te voeren.

Plaats het autocomplete-attribuut op velden die vragen om persoonlijke informatie van de persoon. Zie <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes> voor een overzicht van velden waar een auto-complete aan gekoppeld dient te worden.

Heronderzoek: De velden hebben nu een autocomplete-attribuut op het veld 'Naam' na.

- Op pagina: Voor aanbieders

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.10: Reflow

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;

Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

Componenten van de gebruikersinterface: Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

Grafische objecten: Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

1. De lichtgrijze border (rgba(209,213,219,1)) heeft onvoldoende contrast met de witte achtergrond. Namelijk een contrastverhouding van 1,5:1 terwijl dit minimaal 3:1 zou moeten zijn.

Voor gebruikers met een visuele beperking is dit vaak mogelijk niet goed zichtbaar.

Het advies is om een donkerdere kleur grijs te gebruiken om het contrast tussen

de border en achtergrond te verhogen. Dit maakt het veld beter zichtbaar voor gebruikers.

- Op pagina: Account gegevens

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;

Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;

Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;

Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

Sluiten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;

Aanwijsbaar: Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;

Aanhouden: De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Uitzetten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;

Opnieuw toewijzen: Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);

Alleen actief bij focus: De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Geen down-event: Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;

Afbreken of ongedaan maken: De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;

Up reversal: Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;

Essentieel: Het voltooiën van de functie met het down-event is essentieel.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

Ondersteunde interface: De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;

Essentieel: De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

- Geen problemen aangetroffen

5 Overige adviezen en opmerkingen

Tijdens het onderzoek zijn 3 bevindingen gedaan die geen reden zijn tot afkeuring van een succescriterium, maar wel de toegankelijkheid en bruikbaarheid kunnen verbeteren.

1. Het zou voor gebruikers met een screen reader duidelijker zijn als de nieuwsberichten niet in losse div-elementen zouden staan, maar elk in een `article`-element met een kop.

Deze gebruikers weten dan ook beter waar het ene bericht begint en waar de andere eindigt. Dat is met losse div-elementen minder duidelijk, omdat een div-element geen informatie bevat die hulpapparatuur kunnen presenteren.

- Op pagina: [Startpagina](#)
- Zie ook succescriterium 1.3.1

2. Er is niet aangegeven welke velden verplicht zijn en welke niet. Door dit expliciet duidelijk te maken verminder je mogelijk de kans op fouten, wat de toegankelijkheid van het formulier ten goede komt.

Een 'best practice' is om voor/boven het formulier te vermelden hoe gebruikers verplichte velden kunnen herkennen.

- Op pagina: [Voor aanbieders](#)
- Zie ook succescriterium 3.3.2

3. Er zijn meerdere `landmark` op de pagina die geen unieke naam hebben. Zo zijn er meerdere nav-elementen op de pagina. Dit kan verwarrend zijn voor gebruikers die blind zijn.

Pas daarom een `aria-label` of `aria-labelledby` toe zodat de landmarks goed te herkennen zijn.

- Op pagina: [Aanbod](#)
- Zie ook succescriterium 4.1.2

6 Screenshots

In dit hoofdstuk staan screenshots die tijdens het onderzoek zijn gemaakt, maar die niet bij een specifiek succescriterium horen.

Niet van toepassing.

7 Organisatie

Dit onderzoek is in opdracht van Gemeente Emmen uitgevoerd door Firm Ground.

7.1 Over Firm Ground

Firm Ground helpt organisaties met het krijgen van grip op de kwaliteit van online dienstverlening en informatie. Denk aan gebruiksvriendelijkheid, toegankelijkheid en bouwkwaliteit. Firm Ground helpt organisaties met het opbouwen van kennis, het verzamelen van feiten voor goede beslissingen, het professionaliseren van online teams en het aanpassen van de organisatie om digitaal goed te regelen.